

Крышталь бібліятэкі — у калекцыі французскага мастака

Вядомы ў артыстычных колах Францыі малады мастак і скульптар Рафаэль Зарка прадэманстраваў мінскай публіцы свой фільм пра будынак Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі, незвычайная форма якой натхніла яго ўзяць у руکі кінакамеру

Рафаэль цікавіца вытокамі геаметрычных формаў. На працягу восьмі гадоў мастак займаўся поинукамі розных праяў геаметрычной формы ромбакубаактаэдр і самы вялікі знайшоў у сталіцы Беларусі. Дванаццацівіленная стужка пра Нацыянальную бібліятэку *Rhombus Sectus* не з'яўляецца фільмам у класічным разуменні. Эта адзін з твораў мастака, выяўленчымі средкамі якога з'яўляецца кінаплёнка.

Здымкі праходзілі ў ліпені мінулага года. Рафаэль застаўся вельмі задаволены вынікам. Яго задума крыху трансфармавалася ў працэсе работы, і арт-праект расказвае не столькі пра самы вялікі ў свеце ромбакубаактаэдр, колькі пра жыццё і прастору вакол яго. Як спецыяліст геаметрычной формы і яе гісторыі майстар можа выказаць сваё меркаванне адносна будынка бібліятэкі ды яго месиазнаходжання ў горадзе. "Мянэ захапіла і здзівіла разнастайнасць пейзажнага кантэксту, у якім знаходзіца бібліятэка", — прызнаўся мастак.

Упершыню сваю працу Рафаэль Зарка прадэманстраваў год назад на выставе ў Цэнтры мастацтва горада Жэнвілье (Галерэя Эдуарда Манэ) у Францыі. "У Францыі мой фільм быў вельмі добра прыняты, таму што будынак такой формы, архітэктуры ў тым кантэксте, у якім знаходзіца, быў новы і выглядаў вельмі свежа для французскай публікі", — расказаў мастак пра рэакцыю французаў на арт-праект. Паводле яго слоў, у фільме ён не спрабаваў вынесці на першы план статус бібліятэкі. Хутчэй асноўваўся і цікавіўся формай

на фоне краявідаў, сярод якіх будынак знаходзіцца. "Я цікаўлюся постмінімалістичнай скульптурай, і так супала, што форма бібліятэкі вельмі лагічна ўвайшла ў мой глабальны праект, стала яго часткай. Я займаўся вывучэннем скульптурных формаў і, так сказаць, збіраю калекцыю "дыментаў", — растлумачыў Рафаэль, дэмантруючы постар са иматлікі выявамі гэтай фігуры.

Падчас першага прыездзу з-за шчыльнага працоўнага графіка творчая кінагрупа не мела магчымасцяў грунтоўна пазнаёміцца з беларускай сталіцай, аднак убачанае спадабалася гасцям. Рафаэль рады вярнуцца ў Мінск, каб прадставіць жыхарам краіны сваю працу, і з хвалівашчынам чакаў рэакцыі, калі дэмантраваў арт-праект у Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі. Дараги, разам з Рафаэлем Зарка ў Мінск прыехаў рэжысёр, акцёр і прадзюсар стужкі Уладзімір Леон. Уладзімір дапамагаў здымаць відэа, а таксама адначасова ствараў уласны фільм пра творчасць чалавека, які выступіў не ў звыклай для яго ролі скульптара, а ў ролі рэжысёра.

Працы Рафаэля Зарка можна ўбачыць у парижскай галерэі "Мішэль Рэн". Зарка з'яўляецца лаурэатам прэмii Фонду Рыкар — самай важнай узнагароды, якая прысуджаецца штогод маладым

французскім дзеячам маствацтваў.

Жанна Катлярова

Дымент Нацыянальнай бібліятэкі варты захаплення

